Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ystoria Troiana - Cod. Aug. pap. 37

Guido <de Columnis>

[Reichenau], [14. Jahrh.]

Liber IIII (so im Codex, wohl fehlerhafte Zählung)

urn:nbn:de:bsz:31-73096

Visual Library

petentibus a Grecorum Regibus et ducibus in ultima promissio, qui vindictam appetere de commissis a predicto Rege Troyano unanimiter omnes probantur.

Liber quartus de destructione prime troie per Jasonem et herculem.

Hercules autem qui ipsius negocii ut est dictum totum honus assumpsit, cupiens ipsius negocii fidelis esse minister et solicitus executor, versus spartam impiger iter arripere non quiescens. Erat enim sparta quedam provincia de pertinenciis romanie Regnum effecta, in qua duo Reges fratres regnabant. Castor erat in illa quorum unus Castor et alius pollux de nominacionibus propriis vocabantur. Hos fratres dogmatizaverunt poete filios Jovis fuisse susceptos sibi ex dampne speciosissima muliere, a qua etiam Elenam fingitur acceptam sororem videlicet Regum ipsorum, in cuius Elene conceptione testantur sive fabulose poete Jovem in olim similitudine concubuisse cum predicta dampne. Unde quidem Jupiter in quodam ovo quod Tindaris erat ab ovo vocatus Tindaris ipsam Elenam a quodam loco dicto Tindare. Hunc locum quidam esse in Sicilia ex parte Septentrionalis plage in finibus Colitum Insularum non multum longe a Civitate Messana, in quem locum dicti poete dixerunt Theseum predictam helenam aportasse a patria sua raptam dum adhuc flore iuventutis floreret puellari. Unde Ovidius in epistola canone sic probavit: Pandit Tindaris inferens etc. Et subsequenter abieciat annuente et cupido reddatur credita virgo etc. Ad hos igitur reges fratres Castorem et Pollucem accessit hercules devote rogans illos et monens ut in potenti brachio in troyam Regis dampna secum potenter accedere non postponant. Qui reges in multa affeccione verborum cum voluntate non ficta ipsi herculi predicti unanimiter annuerunt. Recedens igitur hercules ab eisdem fratribus Regibus obtenta licencia iocunda accellerat Salaminam. Erat Salamina quedam provincia Regnum effecta de pertinenciis ipsius Grecie seu partibus Romanie in qua regnabat tunc Rex Thelamon vir utique multe strenuitatis et animositatis in bello, ad quem dum pervenit hercules cum multa iocunditate fuit receptus ab eo. Hercules igitur ipsum verbis amonet strennuis ut secum et cum aliis regibus Grecie qui secum apud troyam accedere promiserunt ad Regis excidium Laumedontis venire dignetur. Thalamon autem Rex verbis annuens herculi cum eo et aliis ducibus Troyam ea instanti venire promisit. Et ab eo hercule discedente

provincia quedam

Castor erat ... Polus reges et fratres helene

Dampna mater helene fuit speciosissima mulier et duorum Regum scilicet Castoris et pollicis.

provincia erat et sic vocabatur

reuersus peruenit ad Pelleum quem monet
fratribus et oracionibus ut quoscumque potentiores de ma-
ioribus Regni sui moneat Troyam accedere
cum iam dictis regibus et se ipso. A quo Hercu-
les hac satis hylariter impetrato mox discessit
sit abinde et apud Pylon cum festinancia
declinavit. Erat et Pylon quedam provin-
cia de principibus continencia Grecie, in qua dux
Nestor dominium potentem agebat. Cum dum
Hercules explicasset sui causam adventus
animi, Nestor se cum eo iudicavit gratanter
iturum cum multa suorum militum comitiva.
Erat dux Nestor Herculi longe intime
amicicie dulci caritate coniunctus, et ideo
graciosius et facilius animi vendidit ei.
A quo Hercule discedente iterum pervenit
ad Peleum qui cum xx navibus onustis
militibus iam adnexerat se ad iter
predictis Regibus. Tunc convenientibus cum eodem
in portu Thesalie inde simul apud Troyam
se duxerunt faventibus salubri navigacione
conferrent. Tempus erat quo sol maturans sub
obliquo zodiaci circulo cursum suum sub
signo iam intraverat arietis. In quo
noctium spacio equatis diebus celebratur
equinoctium primum veris, cum incipit tempus
blandiri mortalibus in aeris serenitate
intentis. Tunc cum dissolutis nivibus molli-
ter flantes zephiri crispant aquas, tunc

cum fontes in ampullulas tenues saltant,
tunc cum ad summitates arborum et ramorum
humiditates exterrene gremio exalantes
extolluntur in eis, quare insultant semina,
crescunt segetes, virent prata, variorum florum
coloribus illustrata. Tunc cum induuntur reno-
vatis frondibus arbores circumquaque. Tunc
cum ornatur terra graminibus, cantant volucres
et in dulcibus armonie modulamine
citharizant. Tunc quasi medium mensis
aprilis effluxerat, cum mare cervicosa
fluctuacione laxata iam undas equa-
verat fronte equorum. Tunc predicti Reges Iason
et Hercules cum eorum navibus portum intrar-
sandum maria velis extensis inflantibus
zephiris. Et tam diu continuatis diebus et
noctibus navigant donec ad optatas horas
Regni Troyani pervenerunt, portum intrantes
dictum appellacione propria Symeonta. Cum igitur ad por-
tum applicuissent predictum iam sol vergebat ad
vesperas, minans noctis tenebras successivo.
Tenacibus igitur anchoris in profundum maris
iniectis quiescunt naves, ex eis fortiter
religate, et defectivis processibus quo pos-
sunt salubriori consilio disponunt navi-
gantes in illis. Diffusis igitur noctis umbra-
culis in orbe terrarum, in primo conticinio noctis
ipsius luna luce modica surrexit ab
ortu, que super terre faciem suis cursibus

At Pylon
Provincia quedam

eleuata ad ultimo lumine noctis me
dio fingit diem. Hinc quod ad eius lucis
lumina circa Greci comoda ordinacione
descendunt in terram quod ualde fatale fuit
illis cum troyana repulissent litora sine
custodia non expectantes rege Troye ho
stium aliquorum insultus. Ducunt itaque de
nauibus equos suos arma deponunt in
terram tentoria figunt et eleuant uigilias
statuunt et excubias nocturnas circumquaque.
Primusque igitur sol in terre faciem effunderet uerum
diem. Rex Peleus reges alios Iasonem
et Herculem nec non et alios maiores exer
citus ad tentorium suum uenire mandauit.
Oracio Regis Pelei commendatiua. quibus uenientibus et in eorum sessionibus collo
catis. Rex Peleus eos hiis uerbis allo
quitur in decenti manu silencio et ore dictato.
O uiri nimia strenuitate conspicui terrarum
orbis nouit uirtutis uestre potenciam per
plurima mundi loca iam agnitas ab experto
Nusquam auditum extitit aut relatum ut in
quoscumque inceptis uires uestras de uictoria
non reportasse triumphum iniuste enim tamen
ductus Regis Troie iustam nobis pari
uit causam intrandi terminos terre sue. Sed
ex quo placuit diis nos in hac descen
disse terram in excidium dicti regis expedit no
bis circa tria principaliter apponere curas nostras.
Primum est ut in defensione personarum nostrarum

ab hostibus nostris saltem omnimode cauti sit ut
saluacionem ex eis omnimoda consequamur.
Secundum est quod in offensione ipsorum hostium
nostrorum et destruccionem eorundem uiriliter insur
gamus. Tercium est ut uiribus intantum de ho
stibus nostris ad uictoriam peruenire ex qua
illa duo extrema felicia procedunt pro nobis
diis fauentibus manifeste satisfaccionis uidelicet
plenitudinem nos consequi de commissis et in
numerabilium diuiciarum utilitates que de
uictis ipsis hostibus nos expectant. Notum est
enim omnibus Urbem Troye innumerabilibus
habundare diuiciis quas si nobis peruicto
re palmam potimur fortuna fauente subiecere
capaces non reputo naues nostras ad tantam
copiam et onus earum. Superest ergo ut decentem
singula mecum per que possemus ad optime
da uota nostra celeriter et salubriter peruenire
quod dii prius fauorabiliter annuant et uiam da
concedant. Postquam igitur uerbis suis Rex Pe
leus finem fecit. primus inter alios dicendi
uices anticipans aliorum Hercules sic ad regis
dictum respondit. Laudande rex laudanda
sunt uerba uel dicta que per uos in nostro communi au
diencia sunt prolata et sic laudabile est circa
presens negocium uestrum laudabilia adinue
nire consilia laudabilius tamen est adin
uenta laudabiliter effectui cum instancia dele
gare. Saluo igitur consilio saniori prestabiliter Responsio herculis ad uerba Regis Pelei et prelatorum

nr̄a et nr̄oꝝ hostiū optinenda uictoria in
uideᷓ acceptum ut in continenti an̄ quā
dies ueniat que ſua luce nr̄m aduē
tum accuſet de omnibꝫ nr̄is et de tota
gente nr̄a fiat diſtribucio in duas ptes
equales. In una igitur pte de ptibꝫ illis ſit
Rex Telamon cum tota gente ſua. Item
et nos ipi dn̄e Rex cū tota gente nr̄a.
Item Jaſon et ego cum nr̄is cōplicibꝫ no
bis unitis. ut ſtatim nos ſub noctis ſi
lencio dū ſecam⁹ circa urbis Troye uici
na latibula uindaria q̄ uineas adia
centes ibiq; nobis furtiue latentibus
expectabim⁹ lucē diei. quouſq; ad regē
Laumedontē de aduentu nr̄o delata
noticia cū milicia ſua ad naues nr̄as
diſponet irruere. Ignarus nos circa
ſue urbis muros eē latentes. Eo igitur
ad naues cum ſuis militibꝫ accedente
ut potentis defenſionis ſibi a nobis
repagula opponant̄ de alia medietate
gentis nr̄e tres acies ordinent̄ quaꝝ
pⁱme pſit dux Neſtor in comitiua ſuoꝝ.
Secunde rex Caſtor. Et tercie Rex Pollux.
qui contra regem Laumedontē in hoc
loco litoris ubi nūc ſum⁹ uiriliter ſe
opponant. Nos autē qui erim⁹ in furtiuis
latibulis ut iam dixi agrediem̄ urbē.
Et ſic Laumedonta Rege cū ſua milicia

bellum pⁱmū int̄ grecos et troianos

in medio ſuoꝝ expoſito de ſua malicia fa
cilius penā luet. Nam ad optata uotoꝝ
nr̄oꝝ ptinget p ſalubriorē uiam nō credo
uelocius fieri poſſe. Placuit igitur conſiliū
Herculis aſtantibꝫ uniuerſis quod cū celeri
execucōi mandet̄ uniuerſaliter omīs pbāt.
Tunc igitur Rex Thelamon Rex Peleus. Jaſon
et Hercules in comitiua militū equos aſcē
dunt cū armoꝝ fulciti pſidio bellicoſos ſb
noctis taciturnitate circa muros urbis
Troye ploca latencia tacitis inſidiis ſe
reponūt. Reliqui in litore remanentibꝫ
qui contra uenirēt. Regē Laumedontem
obicē uirtuoſo ad arma conſurgant. Solis igitur
radiis terram illuſtrantibꝫ mane facto auro
ra ſurgente que noctis tenebras a facie terre
delenit de grecoꝝ aduentu tumultuoſis rela
tibꝫ Laumedontis Regis aures implent̄
qui obiem illuc tendere nō paueſcit. Ordi
natis igitur p regē ipm cuneis armatoꝝ uenit
et diuidit milites in ordinacōe belli manipulos
ſitq; nō aduertens hoſtiū acies que urbi minant̄
inſidias cū oī expedicōe ſuoꝝ feſtinat ad
litus. Greci uero qui in litore morabantur
uidentes armatoꝝ exercitus in lito impetu con
fluentes in ipos paruerūt ad plenū nō ſine nulla
ſtupefaccōe confeſſi. Quare dux Neſtor pⁱmus
cū ſuis ſe offerens in conflictū belli aggreditur.
Et aſperrimo plio cōmiſſo int̄ utroſq; cer

tanti inuicem dimicant et odioso impetu alter
alterum aggreditur in conflictu et lancearum frac
tum fragor fit maximus perforantur scuta
cassides procelluntur sonant in aere ictus
ensium crebra collisione tinnitus. Ster
nuntur milites alii uulnerati alii intercepti.
Cedes fit maxima utrimque atque rubricat
tellus multo lustrata cruore. Sed preualescit
tandem multitudo Troiana dum dux Nestor
cum sola turba sua dispendia continuus
sustinet. Hic Rex Castor ille uir strenuus
mox cum multitudine armatorum bellum ingre
ditur clamor fit maximus uiriliter troianos
aggreditur in cuius ingressum bellum instauratur
clamor fit maximus. Troianis nunc subsi
dio recenti impetum non ualentibus Laume
don Rex more rugientis leonis festinus
occurrit. qui sue strenuitatis persone multa
committens hos sternit hos uulnerat hos
trucidat et in Grecorum offensione pro defen
sione suorum totus anhelat. Troiani uero
in Grecorum excidium prodigaliter intuentes
eorum uirtute prodigi. Grecos letiferis uulneri
bus insequuntur. multos ex eis morti expli
cant. et dum alios dissolute conantur cu
dere non nulli eorum nece cadunt festinata
Tunc Rex Polius dum belli metitur ambigua
dum a longe prospiciat aduersus suos Grecos
preualere Troianos furibundus cum suorum acie

bellum intrat. in troianos acriter irruit
et multos interimit et uulneratos prosternit
ab equis. Rex uero Laumedon. parum
a bello secedens quia uidit suos dissolute
bellantes et quia ex suis multi in bello defe
cerant timuit maioris dispendii sui casum
ideo minus ... uniuersos suos fecit
paululum retrocedere et omnes quos coadunatos
redegit in unum. Interea uero dux Nestor
in Laumedontem regem fixit intuitum
percepit illum esse regem et principem troia
norum omni igitur alia cura postposita contra
ipsum regem dirigit equum suum et ueloci
cursu aduersus eundem regem se impetuose
incitat. Hic Rex Laumedon illum ex quo
in se ipsum irruere presentit satis intrepidus
statim aduersus Nestorem equi sui declina
uit habenas. et ambobus calcaribus urgen
tibus equos suos ambo conueniunt concur
rentes. Laumedon autem Rex lancee quam ge
rebat in manu in Nestorem hastam fregit
cum haste ictu finisset Nestor indubitanter
letifere uulneratus nisi fidelium armorum tuicio
illum conseruasset illesum. Sed non sic Laumedontem
regem. Nestor preter hasta sua nam ipsam
in regem ipsum uiriliter impellendo scutum ei
binas diffixit in partes cum impulsu Rex
uulneratus equum deserit et prostratus procidit
ad terram. Rex igitur Laumedon non stupescens.

Prosternitur ab equo
Rex Laumedon
a Nestore.

Cedar miles in
dustria et fortitu
dine dilectoris sui
regis ac defensio
ne nestorē pster-
nit ab equo.

cām nec vulnere timidus strati se ipm̄ erex-
erat et evaginato ense pedes Nestorē
audacia pręit animosa. Sed quidā adolescēs
miles noīe Cedar qui eodē anno fuus
extitit novus miles ut vidit Laume-
dontem regem suū peditem intanto di-
scrimine p̄stantē tanq̄ de suo dn̄o sbdit'
fidelis exhibuit et in v̄sus Nestorem
equū suū coegit incursu, quē dū lan-
cea pretit animosus ipm̄ percussit ī pectore
ac eū viriliter ipellendo prostravit ab equo
coram pedib; regis sui. Rex vō ut vidit
eorum se prostratū intra immēso ingens
impetu illū ipetit ense nudo crebris ictib;
cassidem ei' ipugnat cassidis frangit
circulū et totū nassale dirrūpit et in
ei' faciem grave vulnus īfixit, proferto
succubuisset. Nestor Laumedontis dextra
interēptus dū debilitatus vulnerib; et
fluentis incessant' emissione cruoris fui
esset ipotēs ad tutelam Sed Grecor in ei'
subsidiū convenientū multitudo Regē im-
peditū Laumedontem. et q̄mvis tūc multi
ex grecis cecidissent int'fecti tn̄ ipis reni-
tentib; Nestor equor' auxiliis a pedib;
et Laumedontis subtractus manib; ad
equū ascendit. Castor aut Rex dum in
medio certaminis debellaret vidit Ne-
storem ab equo deiecti p Cedar Cupiēs

Deiecit Ca-
stor Rex
a sequo p
cedar et
m̄ vulne-
ratus fuit

tn̄ de illo vindictā assumere laxatis habenis
veluti furiosus se dirigit v'sus illum
Sed anteq̄ Castor posset ptingere eum suo
quidā Troianus noīe Segurundas eidē Cedar
linea consanguinitatis astrictus ī medio
ambor' se totū opposuit cōtra impetu pen
v'sus Castore Segurundam in eū fregit
lanceā sine aliqua lesione Castoris. Verū
idem Rex Castor eūdē Segurundā ipellēs
fortit' hasta sua ī ei' latus letale vulnus
īfixit. Cedar aut dū Segurundā consobri-
nū suū perpēt vulneratū ī ei' vindictā
furibundus aspirans nudo ense prosilit ī
Castorē potent' ipm̄ ipugnat et p vio-
lenciā ab eo clipeum extorsit. Quare
cassidis laqueis exceptis letalit' Castorē
percussit ī vultu sic q eū potent' ipellēs
deiecit ab equo equū ei' violent' arripuit
eūdē suo armigero tradidit conservan-
dum et obprobriosis v'bis adv'sus Ca-
storem insultans sic sibi vulnus exp-
bat consobrini. Castor vō dū esset pedes
et ipm̄ Troiani intercipe molirent' adv'sus
Troianos multa se animositate defendit. Sed
cū solus int' tot bellū gereret ad resisten-
ciā fuis ipotēs captus ab hostib; iam
fuisset nisi Rex Polux cū maxīa fe-
stinācia ī eius adiutoriū cecidisset sep-
tingentis Grecor' strenuis militib; sociat'

qui faciens ipetum cu militib[us] ipis in
illos qui Regem polluc[em] interimere conabant[ur]
disrupit acies i multa virtute bellandi
fratrem liberat et equo restituit alieno. Po
lux itaq[ue] igne furoris accensus i quenda[m]
troianu[m] Chacu[m] noie que[m] an[te] se p[ri]mum
invenit se virib[us] totis i[n]iecit. Erat aute[m]
hic Chaacis filius Regis Cartaginis ne
pos Laumedontis regis ex sua sorore p
genitus que[m] dum pollux odioso p[ro]seq[ui]t[ur]
appetitu letalit[er] ip[su]m vulnerat sic q[ue] ex
eo vulnere cecidit int[er]fectus. Laumedon
te rege vidente tu[n]c fluviales p[ro]rupit
lacrimas nepotis sui inhabilit[er] casu[m]
deflens et duris vexatus angustijs
suos convocat universos quos flebilibus
monet i lacrimis ut i ulcione necis
sui nepotis potent[er] insurgant et te
emisso p[ro]p[ri]o eiusdam cornu sonitu q[ua]si
septe[m]milia hominu[m] ad regem ip[su]m ad eo
ru[m] sonitu accesserunt et facto ipetu v[er]sus
Grecos viriliter ip[s]os expugnant Ster
nunt sauciant et eos p[er]imunt in ore gla
dij sevientis sic q[uod] turpit[er] vertunt
i fuga[m] quos troiani usq[ue] ad extrema
litora eor[um] navium insecuti s[un]t. Tu[n]c cessi
sset Laumedonti Regi victorie finis et
belli. Q[ui]a quidam ex troianis noie dictor
letalit[er] vulneravit ut se ip[su]m regens

ab urbe Troie p[er]venit ad regem cui i
v[er]bis flebilib[us] et singultib[us] anxiosis
exponit excidiu[m] urbis sue absens ur
bem suam Troie v[er]sus hostib[us] interceptam
q[uo]d Rex Laumedon audiens anxiosa su
spiria pectorib[us] duxit ab ymis ut eidem
cornu sonitu ad se p[ro]vocatis gente suos
dimissis Grecis i litore ia[m] devictis
gressus suos accelerat v[er]sus urbe[m]. Non
dum ig[itur] Rex Laumedon militu[m] p[re]ierant
i armator[um] comitiva suor[um] et respiciens
a longe vidit magna[m] p[ar]te[m] hostium
suor[um] egressam ab urbe. et adv[er]sus eum
i armatis cuncis festinare. Ite[ru]m aspicie[n]
do post se vidit Grecos quos i litore
iam q[ua]si devicerat mobilitate resu[m]pta
accelerate se cu[m] magna festinancia v[er]sus
ip[su]m quid faciat int[er] hec stupefactus igno
rat cu[m] in medio suor[um] hostiu[m] circumq[ue]
se cernat inclusu[m]. Quid ultra omittitur
belli asp[er]imu[m] int[er] utrosq[ue] int[er] quos fer
vet certamen plu[s] inequale. Nam grecorum
multo magis numero troianos excedunt
Sternunt Troianos et crebris ictibus
ensiu[m] p[er]imunt. Nec mora ille vir strenuus
ta[m] fortis tam audax. Hercules supervenit
disgregat adv[er]santes qui ei potencia ho
stes du[m] ip[su]m nequeunt tolerare nec
virib[us] p[re]valere sibi p[er] turmas aperit

Chaacis filius Regis Cartaginis nepos Laumedontis a Polio Rege.

c Capite- cont' laumedonta turpiter amputato ab hercule

cum circumquaque ante eum cadant et deficiant
interfecti. Demum ipsius Laumedontis Regem
quam indubitanter ipsum presentit impetu
se dirigit furioso quem agressum uolenter
incipit et inceptum interficit et ab eius
corpore truncato in suorum conspectu rabie uio
lenti precat quod postquam inspexere Troiani
deflent se sui regis regimine destitutos
quos se ad recipiendum in urbe eorum spes
nulla reducit nec alibi posse diffugere
cum presidii aliqua spes expectetur. Ruunt
ergo troianorum hinc inde cadauera que de
uicti Troianum campum deserunt ad fuge
subsidium anelantes et eorum si qui sunt quos
tueri potuit subsidium longe fuge potue
runt forsan manus Grecorum effugere cum
ceteri letifero bello succumbant et pictur
enim fit letifero finis bello. Greci uero
uictores desideratam urbem inermibus
armis intrant quam solis mulieribus
paruulis et senibus semiplenam inueniunt pre
timore mortis confugientibus ad templa
deorum. Sed misere ex eis mulieres miserabiliter
stupefacte hinc inde diffugiunt earum paruulos
tremulis deferentes in ulnis trepideque
puelle errantes hinc inde diffugiunt
aditum earum saluacionis ignorant. Relictis
earum domibus innumerabilibus gazis plenis
quas omnes uictores Greci preoccupant spoliant

quorum pondera materia earum preciosa habilitate cap
tiua cum per unius continui mensis spacium Greci
uacauerint ad predam ipsarum. Demum uero ur
bis ipsius altis depositis menijs preciosis
sima palacia diruunt et indifferenter
tradunt sublimia hedificia precipitem in ruinam
funditus cuncta subuertunt ut uniuersis ur
bis ipsius more predonio spoliatis quosque
in ecclesia fugientes inueniunt. Senes et
paruulos indifferenter crudelissime morti tradunt
et templorum hedificijs traditis in ruinam fun
ditus cunctas puellas pubescentes et formo
sas quas adinuenerunt mulieres captiuas
educunt et deducunt ad naues addicentes
eas perpetue seruituti. In Laumedontis igitur pa
lacium irruentes antequam funditus fuisset e
uersum in ipsius turrie capcioni inuenerunt Esio
nam puellam pulcritudinis admirabilis
filiam dicti regis que inuenta uel nata ne
nondum fuisset quam Hercules in uictorie premium
Regi tradidit Thelamoni pro eo quod idem
Rex thelamon in urbem ipsam primus uictor
intrauit. Sed o miserabilis ingratitudo
uictoris si tibi palma uictorie sonauit
Esionam hanc tibi socia debuit nobilis gra
titudo ut tam nobilissimam uirginem cum
pulcritudinis forma decoram tamquam nobilissimis
moribus informatam maritalis federis tibi co
pula sociasses Non ut ignominiose sibi

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

dinis voluptate eam in plebe deturpasses
et eam que uxor tibi cedere poterat coniugio
sociatam indignam tibi meretricali contuber-
nio statuisses. Ex hac enim Exiona processit
extenuatis tota materia rubiei de qua post-
modum maxima scandala processerunt longis
temporibus inchoata et de qua dampna postmodum
irreparabilia sunt secuta. Eversa funditus urbe
Troye, ut premissum dictum est. Greci cum omnibus
bonis ablatis ab ipsa naves eorum ascendunt.
Troiano recedunt a litore et committentes
se pelago velis extensis felici remige salui
et uictores in Greciam sunt reuersi. Exultat ergo
nimio gracia tota pre gaudio in gloria ipsorum victo-
ria et tantorum acquisitione bonorum pro quibus
omnibus grates victimas et grata pacifica
diis reddunt. De Troianorum igitur spoliis Grecia
tota plena fit diues quibus etiam dictatis
victoriis qui tunc illo fuerunt in tempore succes-
sores eorum per multa tempora postmodum successi-
ue habunde fuerunt indeficientibus diuiciis
opulenti.

Liber quintus de fundamento magne Troie per Regem Priamum postmodum restituente.

Destructa igitur et euersa funditus urbe
Troie Laumedonta rege suo nequiter
interfecto tot militibus et nobilibus ciuibus neci
traditis tot mulieribus et puellis virginibus ser-
uitutis adductis nobili Exiona ipsius regis
filia meretricio more supposita. Telamonis
libidine constituta dum prudi diligenter ad-
uertant quales sunt in hoc mundo casus rerum
euentus quod nemo debeat leuibus assimulis
causam alienis iniuriis abstinere. Hinc enim se sepius
leues initio ad instar ignis cum modica
scintilla et eis alimentis nutrita subtrahitur subito
in maximas et ardentes flammas exalat.
Dilectant enim Reges et principes alienigenis
non obesse qui ad eorum regna se offerunt non
ex maliuoli proposito fomite ut regnorum eorum
scrutentur archana nam invida fatorum series fe-
licitati inimica summa in firmitate manere
diucius semper negat ut status hominum dedu-
catur habilius in ruinam et per insensibiles et
occultas insidias potenciores inmittit et inducat
ad casum assimulata et inopinabili materia
casum timens ne presumptione prohabita per cau-
telle subsidium valeant se tueri. Sub hac igitur
involucio fatis ingruentibus prima troia de-
structa talis nobilissimi Laumedontis
infelicissimi regis fuit. Sed o utinam
finis fuisset finis extremus initium
tante cladis ut ob tam felicis occasionis
casum qualis fuit Laumedonte Regi in uado + [+ Filia Regis Laumedonte per quam fuit destructio secunde troie.]
litore terre sue Grecis aliis nauigantibus
repentinum hospicium denegasse immanti fa-
cinoris lesione si fieri dici potest mortis
dispendium incurrisset morti et traditis sin-